

Johanneksenkirjon kentältä Messukeskukseen

Suomen Messujen seitsemän vuosikymmentä täytti viime vuonna. Suomen Messujen historia, joka on kulkenut Johanneksenkirjon kentältä Helsingin Messukeskukseen, on antoisa näyteikkuna suomalaisen elinkeinoelämän kehitykseen.

»Yleistaloudelliset kansanjuhlat»

Suomen Messut perustettiin 19. 10. 1919. Runsaat kahdeksan kuukautta myöhemmin, 27. 6. 1920 avattiin ensimmäiset messut. Seuranneiden 15 vuoden aikana Suomen Messut järjesti 19 messut eri paikoissa ennen Messuhallin rakentamista. Koska useimmiten näyttelytiloina olivat koulut, on tätä kautta kutsuttu messutoiminnan »koulukaudeksi».

»Moni mies siellä johdatetaan kiusaukseen» ja »Vesi suuhun tulee, kun niitä katselee»

Vuoden 1925 Suurmessujen jälkeen Messut päätti kehittää toimintaansa erikoisnäyttelyjen suuntaan — yleismessuja pidettäisiin vain noin viiden vuoden välein. Ensimmäisenä omaan näyttelyyn ehtivät autot helmikuussa 1926 ja toisena tulivat Kutomateollisuuden messut maaliskuussa Stockmannin juuri valmistuneessa tavaratalossa. Saman vuoden lokakuussa pidetyt Ravinto- ja nautintoainemessut olivat näistä ensimmäisistä erikoismessuista ylivoimaisesti suosituimmat.

Erikoismessujen sarjaa jatkoivat »koulukauden» kestäessä muun muassa Huonekalumessut (1927), Reklamimessut (1928), Radiomessut (1928) ja Veneenrakennusmessut (1931).

»Taloudellisen työn avara pirtti»

Suomen Messut sai Helsingin kaupungilta tontin messuhallia varten

vuonna 1934. A-Messuhalli valmistui Kalevalan 100-vuotisjuhliin helmikuussa 1935. Se oli kauan Pohjoismaiden suurin näyttelyhalli.

»Työ kuohuu»

Messuhallin vihkiminen varsinaiseen käyttöönsä tapahtui vuoden 1935 Suurmessuilla, jotka olivat valtaisa menestys. Tästä eteenpäin, sotavuosien aiheuttamaa poikkeusta lukuunottamatta, Messuhallissa järjestettiin vuosittain 1—5 messutapahtumaa, jotka vähä vähältä saivat yhä kansainvälisemmän leiman.

Messuhallin sotavuodet

Talvisotaan johtanut uhkatilanne keskeytti syksyn 1939 yleisöä kovasti kiinnostaneet Asuntomessut jo neljä päivää avajaisten jälkeen. Niiden tilalle tuli Puolustusvoimien varustennäyttely, josta reserviläiset noutivat taistelutarusteensa. Talvisodan kestäessä Messuhallissa avattiin Sotasaaლისnäyttely.

Välirauhan aikana ehdittiin pitää keskeytynyt Asuntomessut johon liitettiin nyt Rakennusmessut. Sodan jatkuessa Messuhallissa pidettiin muun muassa lukuisia Asemiesiltoja sekä Sotamuistonäyttelyt.

»Kekseliäisyyden ja yrittäjähengen näyttely»

Kodinperustamismessut olivat sotien jälkeen ensimmäiset ja niitä kut-

suttiin myös Jälleenrakennusmessuiksi. Seuraavat tapahtumat olivat vuoden 1947 Suomalais-ruotsalaiset messut ja vuoden 1947 Kevätmessut, joista tuli perinne vuosikymmenen ajaksi.

Suomen Messut järjesti Messuhallissa vuosien 1935—1974 välisenä aikana 75 messu- ja näyttelytapahtumaa.

Muistojemme Messuhalli

Messuhalli rakennettiin ennenkaikkea näyttelytilaksi, mutta jo tilantarvetta kaupungin viranomaisille perusteltaessa 1920- ja 30-luvuilla painotettiin myös muita käyttötarkoituksia. Niitä ilmaantuikin Messuhallin valmistuttua runsain mitoin.

Messuhalliin veivät miljoonat askeleet — siellä kohtasivat paitsi tuottajat, maahantuojat, ostajat ja kuluttajat, myös urheilun harrastajat, kulttuurinhaluiset, tanssinhaluiset, yhtä hyvin poliitikasta, uskonnosta, koirista, misseistä tai sirkuksesta kiinnostuneet. Messuhallissa esiteltiin suomalaisen työn tuloksia vieraiden valtojen hallitsijoille mutta myös tarjottiin rentouttava iltahetki stadin duunarille. Messuhalli oli meidän kaikkien.

Helsingin Messukeskus

Muutto Helsingin Messukeskukseen vuonna 1975 merkitsi Suomen Messujen toiminnan huomattavaa laajenemista. Messujen ja näyttelyjen vuosittainen lukumäärä on kasvanut niin että se ylittää tätä nykyä jopa pariin kymmeneen.

Messukeskus palveluineen edustaa hyvää kansainvälistä tasoa messu- ja kongressipaikkana. Suurin ongelma tällä hetkellä on varsinkin suurten yleisötapahtumien aikaan ruuhkautuva liikenne ja pysäköinti.

Nykyvaiheita

teista, eikä vanhojen asemarakennusten purkamisesta aina ole ilmoitettu museovirastolle. Suojelusuositusten tulisi olla kuntien tiedossa. Vaikka rakennuksia ei museoitaisikaan, olisi niille purkamisen sijasta löydettävä järkevää käyttöä.

Vanhoja asemarakennuksia lienee tällä hetkellä noin 450. Vuonna 1986 museovirasto kokosi yhteistyössä VR:n kanssa 111 kohteen listan suojeltavista asemarakennuksista. Tähän listaan kerättiin vain arvokkaimmat, alkuperäisasussa säilyneet asemarakennukset. Lista näyttää nyt jääneen liikelaitosuudistuksen jalkoihin. VR:n

käsitellyssä lista on supistunut 59 kohteen luonnokseksi, ja näyttää siltä, että tämä toistaiseksi salaisena pidetty lista voi supistua tästäkin. Näkemuserot VR:n ja museoviraston välillä ovat tällä hetkellä melkoiset.

Valtion taidemuseo perusteilla

Valtion taidemuseo perustetaan Eduskunnan päätöksen mukaisesti 1. 9. 1990 jatkamaan nykyisin Suomen Taideakatemia Säätiön Ateneumissa ja Sinebrychoffin museossa ylläpitämää taidemuseo-osastoa: Suomen tai-

teen museo, ulkomaisen taiteen museo ja nykytaiteen museo. Nykytaiteen museo sijoittuu aluksi Suomen taiteen museon kanssa Ateneum-rakennukseen, jonka peruskorjaus valmistuu kuluvan vuoden lopussa.

Helsingin kustasuunnitelman edistymisen seurauksena on syntynyt ehdotus nykytaiteen museon rakentamisesta Töölönlahden alueelle (ns. Terrassitori). Opetusministeriön asettama työryhmä on vast'ikään saanut valmiiksi nykytaiteen museota koskevan perustamissuunnitelmaesityksen. Tämän mukaan hankkeen toteuttaminen voisi käynnistyä vuonna 1993.